

ROERKERKNIEUWS - tijd door het jaar

editie 173 (29 september 2023) – www.roerkerken.nl

inleiding (bisschoppensynode)

Binnenkort, op 4 oktober a.s. gaat in Rome de synode over synodaliteit van start waar een lange voorbereiding aan voorafging en die duurt tot 29 oktober. Als directe voorbereiding geldt een driedaagse retraite voor alle deelnemers o.l.v. de dominicaan Timothy Radcliffe. Ook riep paus Franciscus alle gelovigen op in aanloop naar de synode te bidden om Gods zegen over de synode, opdat de *Heer “door de bijstand van de Heilige Geest onze gemeenschap versterkt, ons brengt tot de volle waarheid en de deelnemers aan de synodale bijeenkomst steeds verlicht”*. Het was in het voorjaar van 2021 dat paus Franciscus het thema en het programma van deze 16^e gewone algemene vergadering van de bisschoppensynode goedkeurde en bekendmaakte. Daarmee begon de lokale/nationale consultatiefase van het Volk van God die eindigde in 2022. Daarna begon de continentale fase die in het voorjaar van 2023 een hoogtepunt bereikte met de Continentale Assemblees, die hun conclusies, een zogenaamde ‘Continentale Synthese’ aan het Vaticaan presenteerden. Van daar uit ging de synode over naar de universele fase, waarvoor twee algemene vergaderingen in Rome worden bijeengeroepen: de eerste in oktober dit jaar (2023) en de tweede in oktober 2024. Bijzonder is dat dit keer niet een pastoraal thema wordt besproken, maar de structuur zelf van de Kerk onderwerp van gesprek is. Daarom wordt het ook wel ‘Synode over Synodaliteit’ genoemd. Het begrip ‘synodaliteit’ is volgens de Internationale Theologische Commissie recentelijk bedacht en vormt het ‘nieuwe taal’ die niet voortkomt in de documenten van het Tweede Vaticaanse Concilie of in het Wetboek van Canoniek Recht. In de context van een nieuw model van Kerk-zijn, aldus de Commissie, *“is synodaliteit de specifieke ‘modus vivendi et operandi’ van de Kerk, het Volk van God, die haar wezen als gemeenschap openbaart en inhoud geeft wanneer al haar leden samen onderweg zijn, samenkomen en actief deelnemen aan haar evangeliserende missie”*. Volgens paus Franciscus *“is synodaliteit een uitdrukking van de natuur van de Kerk, haar vorm, stijl en zending”*. En daarmee *“een constitutief element van de Kerk”*. Volgens het Synodese secretariaat streeft de ‘weg van synodaliteit’ ernaar *“pastorale beslissingen te nemen die de wil van God zo precies mogelijk weerspiegelen, door ze te gronden in de levende stem van het Volk van God .. in het verwoorden van de stem van het Volk van God die de realiteit van het geloof uitdrukt op basis van geleefde ervaring”*. Met het wereldwijde synodale proces wil paus Franciscus een hervorming van de Kerk inzetten. Een hervorming van de mentaliteit, waarbij iedere gedoopte wordt uitgenodigd hierin zijn of haar verantwoordelijkheid te nemen. Het gaat erom, dat we, bij alles wat we doen in de Kerk, gaan luisteren naar elkaar én naar wat de heilige Geest ons te zeggen heeft. *“Een Kerk waar ieders verhaal gehoord wordt en waar ieder zijn of haar steentje aan bijdraagt, geïnspireerd door de heilige Geest”*, dat zou de essentie van een synodale Kerk zijn. Een Kerk, om het met woorden van paus Franciscus te zeggen, *“waar iedereen zich thuis kan voelen en aan kan bijdragen. We zullen een luisterende Kerk worden, een nabije Kerk, die de wonden en harten van de wereld heelt met Gods balsem”*.

Parochievernieuwing (III)

Spreitzer vervolgt zijn toelichting: *De apostel Paulus, die Jezus vóór zijn verrijzenis en hemelvaart nooit persoonlijk heeft leren kennen en zich toch als bijna geen ander door Hem gegrepen wist (men zou ook kunnen zeggen: zich door Hem ‘bekeerd’ wist), heeft de diepe zin*

van Jezus' woorden goed verstaan en verinnerlijkt. Ze klinken dan ook door in de woorden die hij aan zijn broeders en zusters in Rome schrijft (alweer in de vertaling van Jörg Zink): "Hütet euch davor, euch dem anzugleichen, was in der Welt gilt, sondern wandelt euch! Werdet anders! Fangt bei der Erneuerung eurer Gedanken an so, das ihr beurteilen könnt, was Gott will: nämlich das Gute und Wohlgefällige und das, was eurem Ziel entspricht" (Rom.12,2). Zonder bekering – geen christendom! Zonder radicale verandering van onze levensinstelling – geen navolging van Christus. Zonder een nieuw denken – geen Kerk! Aan de oorsprong van de nieuwe 'Weg', zoals het christelijk geloof in het begin werd genoemd (Hand.9,2; 18,23), staat een omkeer, een beslissing, een uitdaging. Na de ontmoeting met Jezus kan men niet meer gewoon op de oude weg verder gaan, - tenzij men op de oude weg daarvoor te afgestompt is geraakt, te traag of te laf is geworden; tenzij men zich met het oude zuurdeeg tevreden stelt; tenzij men denkt dat men zich nog altijd in oude afgedragen kleren kan vertonen. Wie na de ontmoeting met Jezus het bij het oude wil te laten, het zonder Jezus wil doen, dan kan en mag dat natuurlijk. Jezus dwingt niemand. Hij nodigt alleen uit, maar wel met alle nadruk, met de volle kracht van de positieve invloed die zijn verschijnen op mensen had. Want Jezus weet wat er voor ons mensen op het spel staat. Hier en nu, voor Jezus' aanschijn, dienen wij een beslissing te nemen – vóór of tegen Jezus. 'Uw ja moet ja zijn en Uw nee, neen; en wat daar nog bijkomt is uit den boze' (Mt.5,37). Tot zo'n hartelijke, gelovige, hoopvolle en liefhebbend ja tegen Jezus en zijn 'Weg' wil fr. James Mallon ons met zijn boek 'Divine Renovation' uitnodigen. Een dergelijke oproep tot 'bekering' is inderdaad ongewoon, omdat ze in onze Kerk lange tijd ongehoord was. Het boek is een pleidooi voor een christendom dat zich niet tevreden stelt met 'alles bij het oude laten' en daarmee rechtstreeks afstevent op een alles vernietigende berusting, maar gepassioneerd werft voor bekering!

Waaalse familienamen in de Roerstreek (XIII) – Purnot/Pernot

In de dertiger jaren van de vorige eeuw streek Willem Purnot (1896-1979) uit Maastricht samen met zijn gezin op de Meinweg neer. Hij was geboren en getogen in Rijckholt en in 1920 getrouwd met Anna Hubertina Janssen (1899-1948) uit St. Pieter. Na de vroegtijdige dood van zijn vrouw (begin 1948) hertrouwde Willem met de bijna dertig jaar jongere Gertrud Houben (1925-2012), geboren en getogen op de Meinweg als dochter van Laurens Houben (1885-1953) en daarmee kleindochter van de oorspronkelijk uit het Duitse Lüttelforst afkomstige Nikolaus Houben (1841-1899) die zich in het voorjaar van 1881 samen met zijn vrouw Maria Cornelia Gootzen (1841-1921) als eersten op de Meinweg vestigde (Jaarboek HVR 13 ([1981] blz.12-27). Haar oudere zus Agnes Houben (1914-1986) was sinds 1947 gehuwd met Willems zoon Nico Purnot (1920-2003), weduwnaar uit een eerder huwelijk met Elisabeth Beckers. Zij zorgden in de Roerstreek voor een nageslacht. Nu wil het toeval dat omstreeks dezelfde tijd dat ene Purnot (op de Meinweg) in Herkenbosch kwam te wonen, zich een Pernot (via Echt) op een uit 1903 daterende boerderij in Posterholt vestigde (Hoofdstraat 145). Dat was de oorspronkelijk uit Obbicht afkomstige Hendrik Pernot (1875-1956), sinds 1910 gehuwd met de uit Limbricht afkomstige Maria Catharina Reinardts (1873-1942). Hendrik was weliswaar in Obbicht geboren, zijn vader evenwel uit Grevenbicht. Hendriks kinderen trouwden allen met Posterse partners; alleen de oudste (Emile) zou ongehuwd blijven; hij kwam begin 1966 vroegtijdig in Mönchengladbach te overlijden, 55 jaar oud. De Herkenbosscher Purnots zijn afstammelingen van Guillaume Purnot (1732-1779), sinds 1763 getrouwd met Helena Potmans (1738-1806) uit Gronsveld waar Guillaume ook voor een nageslacht zou zorgen. Oorspronkelijk kwam Guillaume echter uit het vlak over

de grens bij Eijsden gelegen Moelingen (Mouland), thans (sinds 1977) onderdeel van de (de Belgische, Vlaamse) gemeente Voeren. Gelegen op de taalgrens was de Voerstreek de jarenlang (met name in de jaren zestig zeventig en tachtig van de vorige eeuw) strijdtoneel van politiek verhitte taaldebatten. Talloze malen kwam het tot gevechten en rellen tussen Vlamingen en Walen en de oproerpolitie; de streek werd ondergekalkt met taalleuzen. De voorvaderen van de Posterse Pernots komen uit dezelfde regio, namelijk uit het aan de overzijde van de Maas gelegen Lixhe (Nivelle). Het zijn de nakomelingen van Pierre Purnot (1720-1772) uit Nivelle en zijn (Franse) vrouw Jeanne Gotte (1730-1809) die zich voornamelijk Pernot schrijven. Zijn zoon Nicolas Pernot (1762-1827) woonde reeds in Maaseik toen hij in 1797 in het Belgische Ophoven met Helena Muijsers (1777-1842) uit die plaats trouwde. 'Klaaske de Waal' zoals hij werd genoemd, bouwde samen in 1804 met zijn vrouw de indrukwekkende Leeuwerikhoeve te Aldeneik bij Maaseik. Zij verdienden er goed hun brood door het uitbaten van een afspanning voor Maasschippers en hun lijndrijvers. Die konden er immers eten, drinken, kaarten, beugelen en slapen. Ook de paarden die de boten voorttrokken werden er verzorgd. Klaaske werd er tevens de stamvader van de familie Pernot met vertakkingen op meerdere plaatsen in Vlaanderen en Nederland door het uitzwermen van hun vele zonen. Uit zijn huwelijk met Helena Muijsers werden immers elf kinderen geboren, zes zonen en vijf dochters. Zoon Pieter stond in voor de tak Leeuwerikhof; Jaco voor de tak Den Bosch; Theodoor voor de tak Grevenbicht; Jan Nicolaas voor de tak Purnot Aldeneik; Jan Mathijs voor de tak Geel; Johannes Franciscus (1814-1887) werd priester (J.H. Strijkers: 'De familie Purnot en Pernot' [1978]). Voornoemde Theodoor (1802-1868) is de grootvader van voornoemde Posterse Hendrik Pernot. wordt vervolgd

bedrijfsnieuws

Aan het begin van de zomer sloeg de in 1960 door Thei Schuren in Linne opgerichte en sinds 1984 door Har en Marjon Schuren-Poels geleide uitvaartonderneming (Uitvaartzorg Linne) een nieuwe weg in met de overname door dochter Annemarie en haar partner Bart. Sindsdien luistert het bedrijf ook naar de nieuwe naam Schuren Uitvaartzorg ('een bekende naam met het vertrouwde gevoel'). Op 20 september j.l. vierde Peusen Uitvaartzorg in Echt haar 85-jarig bestaansfeest. Het was Hub Peusen die naast zijn taxibedrijf ook een uitvaartonderneming begon, een zaak die in 1971 werd overgenomen door (zoon) Frans en Mia Peusen-Verkooijen en in 2003 door (kleinzoon) Igor en Astrid Peusen-Feijts. Sinds 2013 beschikt men ook over een eigen crematorium. Helaas geen feest voor de ambachtelijke kaarsenfabriek Cobbenhagen die ons liet weten per 1 januari a.s. te gaan stoppen. Dit bedrijf werd in 1849 opgericht door Adolf Cobbenhagen dat inmiddels door de vijfde generatie Cobbenhagen (Clé en Corry Cobbenhagen-Rouwet) wordt geleid. Een bekende telg van deze Gulpener kaarsenmakerfamilie is Prof. Martin Cobbenhagen (1893-1954), priester van het bisdom Roermond, een van de oprichters van de RK Handelshoogeschool te Tilburg, de huidige Tilburg University. Bij het 150-jarig bestaan van de kaarsenfabriek in 1999 kreeg de zaak het predicaat 'hofleverancier'. *"Geen bedrijfsopvolging, een veranderende markt en personeelstekort hebben ons mede tot dit besluit doen komen"*, aldus het officiële communiqué. Daarmee valt na 174 jaar het doek voor deze bekende leverancier van kaarsen en andere altaarbenodigdheden.

Personalia

Op woensdagmorgen 20 september j.l. hielden we in de St. Sebastianuskerk van Herkenbosch de uitvaartdienst voor **Mechtildis (Tiel) Biermans-Schmitz (1928-2023)**.

Geboren en getogen in Vlodrop, op de ouderlijke boerderij 'Tussen de Bruggen', moest ze op 12-jarige leeftijd meemaken hoe op de eerste oorlogsdag haar oudere broer Sjeng op de Roerbrug werd doodgeschoten. Na afronding van de lagere school (verder leren zat er in die tijd niet of nauwelijks in) ging ze uit werken en droeg ze al op jonge leeftijd bij aan het onderhoud van het gezin. Via haar oudere zus Trina Schmitz (1924-2016), sinds 1946 getrouwd met Wim Biermans (1920-2018), leerde ze diens broer Chris Biermans (1926-2000) uit Herkenbosch kennen, met wie ze in 1953 trouwde. Nadat eerst nog even vooraan in de Dr. Biermansstraat in Herkenbosch te hebben gewoond (waar dochter Miep werd geboren), vestigden zich uiteindelijk aan de Hoogstraat aldaar waar dochter Karin werd geboren. Terwijl Chris bij Philips in Roermond de kost verdiende, zorgde Tiel voor het huishouden en het opvoeden van de kinderen. Daarnaast maakte ze zich ook nog verdienstelijk op de boerderij van haar broer Jeu bij de Kievit en in de winkel van haar zus Trina tussen de Bruggen en was ze ieder voorjaar als asperges-steekster actief. Nadat Chris op zijn 57^e vroegtijdig met pensioen was gegaan, kwam er meer tijd voor ontspanning en vooral ook voor de kleinkinderen die erbij kwamen. In het voorjaar van 2000 begon Chris met zijn gezondheid te sukkelen en werd in de zomer kanker bij hem geconstateerd. Na enkele moeilijke maanden kwam hij eind dat jaar te overlijden. Acht jaar later verruilde Tiel (net zoals enkele andere buurtgenoten) haar huis aan de Hoogstraat voor een aanleunwoning bij de Bosscherhof. Omdat ze met het klimmen der jaren steeds zorg- en hulpbehoevender werd, vond ze in het voorjaar van 2021 een nieuwe plek in het Woon-Zorgcentrum zelf. Daar kwam er op vrijdag 15 september j.l. toch nog onverwacht snel een einde aan haar lange leven; de zondag ervoor was ze nog getuige geweest van het (321^e) bondschuttersfeest dat in Herkenbosch werd georganiseerd. Na de uitvaartmis legden we haar bij haar man op de gemeentelijke begraafplaats te rusten.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl